

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.6.2012
COM(2012) 364 final

2012/0176 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2011/344/ΕΕ σχετικά με τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Πορτογαλία

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κατόπιν αιτήσεως της Πορτογαλίας, στις 17 Μαΐου 2011 το Συμβούλιο χορήγησε χρηματοδοτική συνδρομή προς την Πορτογαλία (εκτελεστική απόφαση 2011/344/ΕΕ του Συμβουλίου) για τη στήριξη ενός προγράμματος ισχυρών οικονομικών και δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων, με στόχο την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, την επιστροφή της οικονομίας σε βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης και τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Πορτογαλία στη ζώνη του ευρώ και στην ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 9 της απόφασης 2011/344/ΕΕ η Επιτροπή, από κοινού με το ΔΝΤ και σε συνεργασία με την ΕΚΤ, προέβη στην τέταρτη αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την υλοποίηση των συμφωνηθέντων μέτρων, καθώς και της αποτελεσματικότητας και του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου των μέτρων αυτών.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες οικονομικές, δημοσιονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις και δράσεις πολιτικής, θεωρεί ότι για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του προγράμματος είναι απαραίτητες ορισμένες μικρές αλλαγές των όρων οικονομικής πολιτικής επί των οποίων στηρίζεται η συνδρομή, όπως επεξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις των προτεινόμενων τροποποιήσεων της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2011/344/ΕΕ σχετικά με τη χορήγηση ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Πορτογαλία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης¹ και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 9 της εκτελεστικής απόφασης 2011/344/ΕΕ του Συμβουλίου, η Επιτροπή, από κοινού με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), προέβη στην τέταρτη αξιολόγηση της προόδου που σημείωσαν οι αρχές της χώρας όσον αφορά την υλοποίηση των συμφωνηθέντων μέτρων, καθώς και της αποτελεσματικότητας και του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου τους.
- (2) Από την αξιολόγηση αυτή προέκυψε ότι τηρήθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό οι τεθέντες όροι για το πρώτο τρίμηνο του 2012. Το 2011 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ανήλθε σε 4,2 τοις εκατό του ΑΕΠ. Ο δημοσιονομικός στόχος του 4½ τοις εκατό για το 2012 παραμένει εφικτός. Η επανεξισορρόπηση της οικονομίας συνεχίστηκε με ταχύ ρυθμό και οι εξαγωγές υπερέβησαν τις προσδοκίες και υπεραντιστάθμισαν την ασθενέστερη εγχώρια ζήτηση. Ωστόσο, άρχισαν να εμφανίζονται οι κίνδυνοι για τους δημοσιονομικούς στόχους που συνδέονται με τις μακροοικονομικές προοπτικές, με την ανάπτυξη να βασίζεται περισσότερο στις εξαγωγές παρά στην εγχώρια ζήτηση και την αγορά εργασίας να παρουσιάζει σημαντική επιδείνωση. Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας πρέπει να συνεχισθούν. Οι αποζημιώσεις για απόλυση θα ευθυγραμμιστούν με τον μέσο όρο της ΕΕ και θα δημιουργηθεί ταμείο για τη χρηματοδότηση μέρους των αποζημιώσεων αυτών. Εκπονείται πρόταση αναθεώρησης του μηχανισμού για την παράταση των συλλογικών συμβάσεων. Οι προσπάθειες για την στήριξη της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνεχίζονται. Η πώληση της Banco Português de Negócios (BPN) ολοκληρώθηκε και η διαχείριση των φορέων ειδικού σκοπού θα βελτιωθεί, ώστε να μεγιστοποιηθεί η ανάκτηση των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν από την BPN. Το πλαίσιο για την έγκαιρη παρέμβαση, την εξυγίανση και την εγγύηση των καταθέσεων έχει ενισχυθεί και οι αρχές καλούνται να καταρτίσουν τα εφαρμοστικά μέτρα. Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων, ιδίως στον τομέα των προστατευόμενων

¹ ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1.

υπηρεσιών, είναι καίριας σημασίας προκειμένου να αποκατασταθεί ο ανταγωνισμός και να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Η κυβέρνηση εφαρμόζει στρατηγική για την αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων ώστε να μειωθεί το χρέος τους και να εξασφαλιστούν καλύτεροι όροι χρηματοδότησης από την αγορά. Ετοιμάζεται μελέτη από διεθνές ελεγκτικό γραφείο για την εκτίμηση του κόστους και του οφέλους από την αναδιαπραγμάτευση των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) ή των συμβάσεων παραχώρησης για τη μείωση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση δεσμεύεται να διασφαλίσει ένα καθεστώς αποτελεσματικής λειτουργίας των όρων ανταγωνισμού. Οι κανονισμοί που διέπουν τη λειτουργία της αγοράς κατοικίας εκσυγχρονίζονται με σκοπό την προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας και η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο. Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων υλοποιείται με βάση τον νέο νόμο-πλαίσιο.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 3 της εκτελεστικής απόφασης 2011/344/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

(1) Η παράγραφος 6 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 4,5% του ΑΕΠ το 2012. Επιπλέον των μέτρων που προσδιορίζονται στον προϋπολογισμό του 2012 και στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που εγκρίθηκε τον Μάρτιο λαμβάνονται περαιτέρω μέτρα, κυρίως στο σκέλος των δαπανών, για την πλήρωση τυχόν κενών το 2012.»

β) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) Η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για την ενίσχυση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η Πορτογαλία θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπονται από τον νέο δημοσιονομικό νόμο-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου. Ενισχύονται σημαντικά τα δημοσιονομικά πλαίσια, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ευθυγραμμίζοντας ειδικότερα τους αντίστοιχους νόμους χρηματοδότησης προς τους όρους του δημοσιονομικού νόμου-πλαισίου. Η Πορτογαλία ενισχύει περαιτέρω την ενημέρωση και παρακολούθηση των δημοσίων οικονομικών και βελτιώνει τους κανόνες και τις διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η πορτογαλική κυβέρνηση εφαρμόζει τη στρατηγική για την επικύρωση και την τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η στρατηγική περιλαμβάνει κριτήρια για την ιεράρχηση των πληρωμών προς τους πιστωτές, καθώς και οργανωτικές ρυθμίσεις που θα εξασφαλίζουν αμερόληπτη και διαφανή διαδικασία σε όλους τους τομείς. Η Πορτογαλία εφαρμόζει το νέο νομικό και θεσμικό πλαίσιο ΣΔΙΤ. Βάσει των αποτελεσμάτων μελέτης σχετικά με τις αναδιαπραγματεύσεις ΣΔΙΤ, η κυβέρνηση επαναδιαπραγματεύεται τις σχετικές συμβάσεις. Η Πορτογαλία θεσπίζει νόμο για τη ρύθμιση της ίδρυσης και της λειτουργίας κρατικών επιχειρήσεων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

γ) το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) Η Πορτογαλία αναδιοργανώνει και μειώνει σημαντικά τον αριθμό των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι αλλαγές αυτές θα αρχίσουν να ισχύουν από την αρχή της επόμενης περιόδου δημοτικών εκλογών.»·

δ) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) Η Πορτογαλία εκσυγχρονίζει τις οικονομικές της υπηρεσίες με την ολοκλήρωση της δημιουργία της 'Autoridade Tributária e Aduaneira', την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των μονάδων εισπραξής εσόδων της κοινωνικής ασφάλισης, τη μείωση του αριθμού των δημοτικών υπηρεσιών και την αντιμετώπιση των εναπομένουσών συμφορήσεων στο σύστημα φορολογικών προσφυγών.»·

ε) το στοιχείο η) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) Η Πορτογαλία θεσπίζει μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και βιωσιμότητας κρατικών επιχειρήσεων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Πορτογαλία εφαρμόζει στρατηγική για την αναδιάρθρωση, τη μείωση του χρέους των κρατικών επιχειρήσεων – συμπεριλαμβανομένης της 'Pública' - και την εξασφάλιση καλύτερων όρων για χρηματοδότηση μέσω των αγορών. Η Πορτογαλία εφαρμόζει την εν λόγω στρατηγική με στόχο να επιτευχθεί λειτουργική ισορροπία σε τομεακό επίπεδο μέχρι τα τέλη του 2012.»·

στ) το στοιχείο θ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«θ) Η Πορτογαλία εξακολουθεί να υλοποιεί το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Η απευθείας πώληση του ασφαλιστικού σκέλους της Caixa Geral de Depositos (Caixa Seguros) πρόκειται να πραγματοποιηθεί εντός 2012. Η διαδικασία ιδιωτικοποίησης του εθνικού αερομεταφορέα (TAP), του φορέα αερολιμενικής διαχείρισης Aeropostos de Portugal (ANA), της θυγατρικής διακίνησης φορτίου της CP (CP Carga) και των Correios de Portugal (CTT) πρόκειται να αρχίσει εντός του 2012 με στόχο την ολοκλήρωσή της το 2013.»·

ζ) το στοιχείο ι) απαλείφεται·

η) το στοιχείο ια) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ια) Η Πορτογαλία υποβάλλει στο Πορτογαλικό Κοινοβούλιο σχέδιο νομοθεσίας για την ευθυγράμμιση των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης με τον μέσο όρο της ΕΕ που αντιστοιχεί σε 8-12 ημέρες ανά έτος εργασίας και τη δημιουργία ταμείου αντιστάθμισης για την καταβολή των αποζημιώσεων λόγω απόλυσης.»·

θ) το στοιχείο ιβ) απαλείφεται·

ι) το στοιχείο ιε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιε) Η Πορτογαλία εφαρμόζει τα μέτρα που καθορίζονται στο σχέδιο δράσης της για τη βελτίωση της ποιότητας της δευτεροβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.»·

ια) το στοιχείο ιστ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιστ) Η λειτουργία του δικαστικού συστήματος βελτιώνεται με την εφαρμογή των μέτρων που προτείνονται στο πλαίσιο του χρονοδιαγράμματος δικαστικής μεταρρύθμισης και με την εφαρμογή στοχοθετημένων μέτρων για τη σταδιακή

εξάλειψη των καθυστερήσεων στην εκδίκαση υποθέσεων και την προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών.»·

ιβ) το στοιχείο ιη) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιη) Ο ανταγωνισμός και το κανονιστικό πλαίσιο βελτιώνονται. Η Πορτογαλία ενισχύει την ανεξαρτησία και τους πόρους των κύριων εθνικών ρυθμιστικών αρχών· εφαρμόζει τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού με στόχο να βελτιωθεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού· παρακολουθεί τις νεοεισερχόμενες υποθέσεις και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ειδικού δικαστηρίου για θέματα ανταγωνισμού, ρύθμισης και εποπτείας.»·

ιγ) τα στοιχεία κβ) και κγ) απαλείφονται.

(2) Η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

‘8. Για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η Πορτογαλία προβαίνει σε επαρκή ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού της τομέα και εξασφαλίζει διαδικασία συντεταγμένης μείωσης του χρέους. Εν προκειμένω, η Πορτογαλία εφαρμόζει τη στρατηγική για τον πορτογαλικό τραπεζικό τομέα η οποία συμφωνήθηκε με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ με σκοπό τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Συγκεκριμένα, η Πορτογαλία:

- α) συμβουλεύει τις τράπεζες να ενισχύσουν τα αποθέματα εξασφαλίσεων τους επί βιώσιμης βάσης και επιτηρεί την έκδοση των εγγυημένων από το Δημόσιο τραπεζικών ομολόγων, η οποία έχει εγκριθεί για ποσό έως 35 δισεκατ. ευρώ σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις·
- β) διασφαλίζει ότι οι τράπεζες επιτυγχάνουν τον προγραμματικό στόχο του 10% για τον δείκτη βασικού κεφαλαίου κατηγορίας 1 (Core Tier 1) έως το τέλος του 2012, το αργότερο. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις που προκύπτουν από την αποτίμηση του δημόσιου χρέους βάσει των τιμών της αγοράς, σύμφωνα με την αναληφθείσα σε ενωσιακό επίπεδο ανακεφαλαιοποίηση υπό τον συντονισμό της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ικανοποιούνται τον Ιούνιο του 2012, σε συνδυασμό με τις κεφαλαιακές επιπτώσεις του ειδικού προγράμματος επιτόπιων επιθεωρήσεων και της μεταφοράς των συνταξιοδοτικών ταμείων των τραπεζών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του δημοσίου. Ο μηχανισμός στήριξης της φερεγγυότητας των τραπεζών, ύψους 12 δισεκατ. ευρώ, που συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να καθίσταται διαθέσιμος, εάν οι τράπεζες δεν μπορούν να επιτύχουν τα όρια κεφαλαιακής επάρκειας εντός των ορισθεισών προθεσμιών·
- γ) μεριμνά για ισόρροπη και συντεταγμένη μείωση του χρέους του τραπεζικού τομέα, η οποία εξακολουθεί να είναι ουσιώδους σημασίας για την εξάλειψη των ανισορροπιών της χρηματοδότησης σε μόνιμη βάση. Τα σχέδια χρηματοδότησης των τραπεζών στοχεύουν στη μείωση της αναλογίας χορηγήσεων προς καταθέσεις στην ενδεικτική τιμή του 120% περίπου μέχρι το τέλος του προγράμματος και εν τέλει στη μείωση της εξάρτησης από χρηματοδότηση προερχόμενη από το Ευρωσύστημα κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Αυτά τα σχέδια χρηματοδότησης επανεξετάζονται ανά τρίμηνο·
- δ) βεβαιώνεται ότι γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στην κρατική Caixa Geral de Depósitos (CGD), ώστε να αυξηθεί η κεφαλαιακή βάση του βασικού τραπεζικού σκέλους της. Η πώληση του ασφαλιστικού σκέλους καθώς και του σκέλους της υγείας πραγματοποιείται πριν από το τέλος του 2012, ενώ η πώληση μη στρατηγικών

περιουσιακών στοιχείων είναι σε εξέλιξη. Στο μέτρο που οι ανάγκες αυτές δεν μπορέσουν να καλυφθούν από εσωτερικούς πόρους του ομίλου έως το τέλος Ιουνίου του 2012, η CGD θα λάβει κρατική κεφαλαιακή στήριξη από ταμειακά αποθέματα ασφαλείας εκτός του μηχανισμού στήριξης της φερεγγυότητας των τραπεζών·

- ε) βελτιστοποιεί τη διαδικασία ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν από την BPN στους τρεις κρατικούς φορείς ειδικού σκοπού μέσω εξωτερικής ανάθεσης της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων σε επαγγελματία τρίτο, με εντολή τη σταδιακή ανάκτηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. επιλέγει το τρίτο μέρος που θα διαχειριστεί τα περιουσιακά στοιχεία με ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών και περιλαμβάνει κατάλληλα κίνητρα για τη βελτιστοποίηση των ανακτήσεων στο πλαίσιο της εντολής·
- στ) ολοκληρώνει πρόταση για την ενθάρρυνση της διαφοροποίησης των χρηματοδοτικών εναλλακτικών επιλογών για τις επιχειρήσεις έως το τέλος Ιουλίου 2012·
- ζ) εφαρμόζει μέτρα για την ολοκλήρωση της σύστασης του ταμείου εξυγίανσης με στόχο να εξασφαλίσει ότι θα είναι πλήρως λειτουργικό έως τον Ιούλιο του 2012· τη θέσπιση των εποπτικών ανακοινώσεων για τα σχέδια ανάκτησης έως το τέλος Ιουλίου 2012 και τη θέσπιση του κανονισμού για τα προγράμματα εξυγίανσης έως το τέλος Οκτωβρίου 2012, τη θέσπιση κανόνων που να εφαρμόζονται στη σύσταση και λειτουργία ενδιάμεσων τραπεζών σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ περί ανταγωνισμού έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2012. Θα δοθεί προτεραιότητα στον έλεγχο των σχεδίων ανάκτησης και μετέπειτα εξυγίανσης των τραπεζών που έχουν συστημική σπουδαιότητα·
- η) θεσπίζει πλαίσιο προκειμένου τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προσφεύγουν σε εξωδικαστική αναδιάρθρωση του χρέους για τα νοικοκυριά και τις ΜΜΕ.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Πορτογαλία.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση θα δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*